

**PROBLEMSTILLINGER KNYTTET TIL GARNFISKE**

**TILRÅDING FRA GRUPPE MED REPRESENTANTER  
FRA NORGES FISKARLAG OG  
FISKERIDIREKTORATET**

**JANUAR 2003**

INNHold	Side
1. INNLEDNING	1
1.1 Bakgrunn for oppretting av arbeidsgruppen og mandat	1
1.2 Arbeidsgruppens sammensetning	4
1.3 Arbeidsgruppens vurdering av arbeidsoppgaven	4
2. TILTAK FOR Å REDUSERE GARNTAP OG REDUSERE NEGATIVE EFFEKTER AV TAPTE GARN	5
2.1 Bakgrunn	5
2.2 Rapportering av tapte garn	8
2.3 Garnopprensning	8
2.4 Biologisk nedbrytbare garn	9
2.5 Redskapskonflikter	9
2.6 Konflikt med handels og seismikkfartøy	9
2.7 Krav til redskap og fartøy	9
2.8 Ny teknologi	10
2.9. Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering	11
3. VURDERING AV REGELVERKET FOR GARNBEGRENSNINGER I FISKE ETTER TORSK.	11
3.1 Bakgrunn	11
3.2 Utvalgets vurderinger	12
3.3 Gruppens konklusjoner / tilråding – oppsummering	14
4. VURDERING AV REGELVERKET FOR GARNFISKE I STOREGGA OG NYEGGA OG RÅD OM ENDRINGER I REGELVERK	15
4.1 Bakgrunn	15
4.2 Hvilke arter og områder reguleringene skal gjelde for	18
4.3 Garnsonen i Storegga	18
4.4 Garnbegrensing	19
4.5 Ståtid/Røkting	19
4.6 Rapportering	19
4.7 Kontroll og håndhevelse	19
4.8 Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering	20
5. SPANSK GARNFISKE ETTER BREIFLABB I EU SONA	20
5.1 Bakgrunn	20
5.2 Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering	21
6. MERKING AV FISKEREDSKAPER	21
6.1 Bakgrunn	21
6.2 Konklusjoner / tilrådinger – oppsummering	21
7. REFERANSELISTE	22

# 1. INNLEDNING.

## 1.1 Bakgrunn for oppretting av arbeidsgruppen og mandat

Etter initiativ fra Fiskeridepartementet ble det avholdt et møte i Trondheim 2.2.2001 mellom representanter fra Fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Norges Fiskarlag om problemer og utfordringer knyttet til fiske med garn. På møtet var det enighet om at det burde nedsettes en arbeidsgruppe for å vurdere ulike sider ved garnfiske. Den 2. oktober 2002 ble følgende brev sendt til Fiskeridepartementet om saken:

*"Vi viser tidligere korrespondanse om denne saken, senest E-post fra Fiskeridepartementet av 20. september d.å.*

*Etter nærmere drøfting med Fiskeridirektoratet vil vi anbefale at en like bra oppfølging av denne saken kan være å avholde 1-2 arbeidsmøter hvor en tar utgangspunkt i de problemstillinger som er skissert i utkastet til mandat (vedlagt). Dette som en erstatning til tidligere planer om formalisering og etablering av en arbeidsgruppe. Fiskarlaget mener at det haster med å få gjort denne jobben, slik at nødvendige regelendringer for garnfiske kan bli gjort gjeldende fra årsskiftet 2002/2003. Ikke minst gjelder dette bestemmelsene om garnbegrensinger i torsk, hyse og seifisket nord for 62°N, jfr. de forslag som er fremmet i delinnstilling II fra Grensedragningsutvalget og som Landsstyret i Norges Fiskarlag har sluttet seg til, jfr. landsstyrevedtak 55/01. I denne forbindelse vises det til våre skriv til departementet av 22.01.2002 og 31.01.2002 hvor vi etterlyser myndighetenes oppfølging av forannevnte innstilling.*

*I og med at det foreligger en innstilling fra et myndighetsoppnevnt utvalg som allerede har behandlet flere av utfordringene knyttet til garnfiske, og som i tillegg har vært på høring, må dette materialet benyttes og tas hensyn til i det videre arbeidet. Videre foreligger en rapport fra et prosjekt ("Gear lost at Sea") som Havforskningsinstituttet har hatt ansvaret for vedrørende problemstillinger omkring garnfiske og tap/opprydding av tapte garn. Resultatene fra dette arbeidet må også trekkes inn i prosessen.*

*Norges Fiskarlag ser for seg at en organiserer et slikt arbeidsmøte gjennom å invitere de fire personene som utgjorde den rådgivende gruppen i Havforskningsinstituttets "Garnprosjekt", samt Dag Furevik fra HI og Nils-Roar Hareide som innehadde henholdsvis prosjektansvar og sekretariatsansvar for forannevnte prosjekt. Videre finner vi det fornuftig at Fiskeridirektoratet er representert med to personer, hvorav en med fiskerifaglig kompetanse, og at Kystvakta (Bruksvakta) deltar med en person. Som tidligere signalisert er Norges Fiskarlag villig til å påpåta seg ansvaret med å lede arbeidsmøtet, og vi foreslår August Fjeldskår til denne oppgaven. I tillegg vil Elling Lorentsen delta fra administrasjonen i Fiskarlaget. Vi foreslår at Nils-Roar Hareide gis sekretariatsansvar for arbeidsmøtet. Her vil det primære være å fremskaffe nødvendige dokumenter til møtedeltakerne, samt sy sammen en tilrådning fra arbeidsmøtet (gruppen) med basis i det gitte mandatet.*

*Forannevnte forslag til organisering av arbeidet betyr at det anslagsvis vil involvere totalt 11 personer i møtene. Det vil derfor være behov for midler til dekning av reise- og oppholdskostnader, samt til dekning av sekretariatsbistand. Dersom en legger til grunn at det avholdes to møter burde et beløp på inntil kr 200.000,- være tilstrekkelig.*

*Beløpet er framkommet ved å ta utgangspunkt i at det går med ca. kr 6000,- pr. person til reise opphold, og med 11 personer og 2 møter gir dette kr 132.000,-. Videre er det lagt inn at det kan gå med inntil kr 68.000,- i sekretariatsbistand, slik at totalbeløpet summerer seg opp til kr 200.000,-.*

*Vi anmoder derfor departementet om å stille angitt beløp til disposisjon for gjennomføring av skisserte arbeid. Norges Fiskarlag ber om en rask avklaring på finansieringen av arbeidet, slik at det kan innkalles til første arbeidsmøte (Trondheim) i uke 43. Tilrådingene fra arbeidsmøtet bør foreligge senest 10. desember 2002.”*

Med forannevnte brev fulgte et mandatnotat med følgende ordlyd:

*”Fiske med garn har de senere årene fått en negativ fokus ut fra at garn mistes og blir stående igjen i sjøen å fiske i mange år. Dette fenomenet kalles ofte «spøkelsesfiske» («ghost-fishing») og innebærer således både en skjult beskatning på fiskeressursene og en forsøpling av det marine miljøet. Materialer som benyttes i dagens garn er av ulike kunstfiberstoff, og dermed av en slik beskaffenhet at det ikke brytes ned (råtner) i sjøen. Tapte garn kan derfor bli stående å «fiske» i mange år, særlig på større havdyp hvor begroingsprosessen er langsom.*

*Årsakene til tap av fiskegarn kan være mange, men som oftest skyldes tap at man opererer på vanskelige bunnforhold (bratte skråninger og mye stor stein), kombinert med sterk strøm og dårlig værforhold, og at dette så fører til at iler slites av. Tap kan også skyldes at andre redskaper som f.eks. trålere soper med seg iler og fløyt, slik at garna dermed blir vanskelig å lokalisere og få opp igjen. Garntap er selvsagt noe alle fiskere forsøker å unngå, da det innebærer at man mister verdifull fangst samtidig som man påføres ekstra økonomiske omkostninger ved å erstatte tapt garnbruk med nye garn. Skipstrafikk kan også være en årsak til garntap (gjennom tap av iler og fløyt).*

*Siden 1980 har Fiskeridirektoratet gjennomført årlige oppryddingstokt langs norskekysten for å renske opp tapte fiskeredskaper (garn, liner, trål) fra fiskeflåten. Denne virksomheten finansieres over Ordningen for fiskeforsøk og veiledning som er en del av Fiskerivtalen mellom Norges Fiskarlag og norske myndigheter. Områdene som det ryddes opp på velges ut gjennom en dialog mellom sentrale og regionale fiskerimyndigheter og de regionale medlemslagene i Norges Fiskarlag. Utvelgelsen av områder er basert på kunnskap og antakelser om garntap.*

*I det norske regelverket er det i dag fastsatt begrensninger i garnmengde pr. fartøy/mannskap i fisket etter torsk, hyse og sei, jfr. forskrift av 22.12.1989 om regulering av garnfiske etter torsk, hyse og sei. Videre er det i samme forskrift fastsatt krav om at garn som står i sjøen skal røktes daglig. I fiske etter breiflabb med garn er det fastsatt krav om at garn som står i sjøen minst skal røktes hver andre dag, jfr. forskrift av 24.6.1994 om regulering av garnfisket etter breiflabb.*

*I forskrift av 23.11.1993 om regulering av garnfiske på Storegga og Nyegga etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke (lokal regulering for Møre og Romsdal) er det fastsatt bestemmelser om garnmengder pr. båt/mannskap, krav om røkting, krav om søk etter tapte garn, meldeplikt til Bruksvakten om tapte garn og ved funn av tapte garn, krav om egen merking av redskapen/fløyt i dette området og spesielle regler om meldeplikt ved setting og trekking av garn i området. Det omfattende regelverket for*

*garnfiske i dette området er i hovedsak begrunnet ut fra faren for redskapskollisjoner med andre redskapsgrupper (trål og line), kvalitetsaspektet på fisken, samt forebygge tap av garn.*

*Når det gjelder krav til merking av fiskeredskaper er det fastsatt i en egen forskrift, jfr forskrift av 10.10.1989 om merking av fiskeredskaper.*

*En gruppe innenfor EU har nylig gått gjennom situasjonen vedrørende tap av garn i EU-farvann, og bl.a. kommet med forslag om at det bør lovfestes pliktig melding om tap av garn. Gruppen har også gått inn for at man bør vurdere pliktig merking av hvert enkelt garn dersom ikke innrapporteringen av garntap blir bedre/fungerer. I rapporten vies særlig det spanske breiflabbfisket (britisk-registrerte fartøy) mye plass, og anes som et av de mest problemfylte fiskeriene mht garntap innenfor EU. Som kjent har en også gående en konflikt mellom norske linefartøy og det spanske garnfisket etter breiflabb i EU-sonen.*

*Det registreres at Grensedragningsutvalget i sin delinnstilling II går inn for at man opphever dagens bestemmelser om garnbegrensninger. Landsstyret i Norges Fiskarlag har sluttet seg til dette forslaget.*

*Etter initiativ fra Fiskeridepartementet ble det avholdt et møte i Trondheim 2.2.2001 mellom representanter fra Fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Norges Fiskarlag om problemer og utfordringer knyttet til fiske med garn. I møtet var det enighet om det bør nedsettes en arbeidsgruppe for å vurdere ulike sider ved garnfiske.*

*Det foreslås at det avholdes et arbeidsmøte(r) bestående av representanter fra, Fiskeridirektoratet (2), Kystvakten (Bruksvakten) (1), Havforskningsinstituttet (2) og fra Norges Fiskarlag (2) for å se nærmere på rammebetingelser knyttet til fiske med garn. I tillegg trekkes den rådgivende gruppen til HI's garnprosjekt inn i arbeidet (4). Dette betyr at 11 personer vil involveres i møtene. Nils-Roar Hareide gis ansvar for sekretariatsfunksjon.*

***Arbeidsmøtet gis følgende mandat (utkast):***

*”Arbeidsgruppen skal belyse alle aktuelle problemstillinger knyttet til fiske med garn i relasjon til fare for tap av garn, selektivitet og kvalitet på garnfisk. Gruppen skal komme med forslag til tiltak som kan bidra til at garnfiske fortsatt kan utgjøre et viktig fiskeri i våre farvann.*

*Gruppen skulle herunder vurdere:*

- materialtyper og dimensjoner som benyttes i garn og iler samt muligheter for å benytte alternative materialtyper i hele eller deler av garna.*
- om det er hensiktsmessig å videreføre, oppheve eller revidere fastsatte garnbegrensninger i en del fiskerier (evaluere gjeldende bestemmelser om garnbegrensninger), samt vurdere bruk av garnbegrensninger som reguleringsvirkemiddel.*
- gjeldende krav til røkting, meldeplikt for garntap og plikt til å søke etter tapte garn.*
- gjeldende regler for merking av redskaper (evaluere gjeldende bestemmelser på dette området).*
- mulighetene for håndhevelse av gjeldende regelverk knyttet til garnfiske.*

- om det kan være aktuelt å forby garnfiske i enkelte områder hvor det er vanskelig bunn og strømforhold (vurdering av mulige kriterier for stengning).
- om det kan være hensiktsmessig å fastsette generelle regler om garnfiske i en enhetlig landsomfattende forskrift.

*Både resultatene fra HI's garnprosjekt og delinnstilling II fra Grensedragningsutvalget skal trekkes inn i arbeidet."*

## 1.2 Arbeidsgruppens sammensetning

Arbeidsgruppen har hatt følgende sammensetning:

August Fjeldskår	Fisker	(leder)
Leif Midtflø	Fisker	
Rune Nilsen	Fisker	
Norvald Hammerø	Fisker	
Svein M. Jakobsen	Fisker	
Per Frøystad	Vegn produsent	
Robert Misund	Rådgiver i Fiskeridirektoratet	
Dagfinn Lilleng	Fagkonsulent i Fiskeridirektoratet	
Arne Luther	Regiondirektør i Fiskeridirektoratet	
Jan Birger Jørgensen	Avdelingsleder i Norges Fiskarlag	
Knut Eriksen	Rådgiver i Norges Fiskarlag	
Elling Lorentsen	Rådgiver i Norges Fiskarlag	

Nils-Roar Hareide (Hareide Fiskericonsult) var sekretær for utvalget.

Gruppen gjennomførte to møter i Trondheim (25. – 26. november 2002 og 9. – 10. januar 2003). Norvald Hammerø, Elling Lorentsen og Svein Magne Jakobsen deltok ikke på første møtet, Arne Luther, Jan Birger Jørgensen og Rune Nilsen deltok ikke på siste møtet. Kystvakta/Bruksvakta var også invitert til å delta i gruppen, men har av ulike årsaker vært forhindret fra å delta.

Det ble avholdt et telefonmøte i gruppen 31. januar 2003.

## 1.3 Arbeidsgruppens vurdering av arbeidsoppgaven

Arbeidsgruppen hadde innledningsvis en generell diskusjon om garnfiske. Man kom fram til at en viktig målsetning med arbeidet skal være å foreslå tiltak som vil bidra til en generell heving av kvaliteten på garnfanget fisk. Dette vil være av avgjørende betydning for garnfiskets framtidige posisjon i norsk fiskerinæring. Denne fiskemetoden kan måle seg med de fleste andre metoder både når det gjelder kvalitet og effektivitet, såfremt det blir drevet på en fornuftig måte. Gruppen ønsker å presisere at man i dette utvalgsarbeidet først og fremst har fokusert på å lage et regelverk som tar vare på kvalitet, reduserer utkast og reduserer tap av garn. I tillegg har man fokusert på at reglene skal være mulig å følge og at de kan kontrolleres og håndheves på en mest mulig enkel måte.

## 2. TILTAK FOR Å REDUSERE GARNTAP OG REDUSERE NEGATIVE EFFEKTER AV TAPTE GARN.

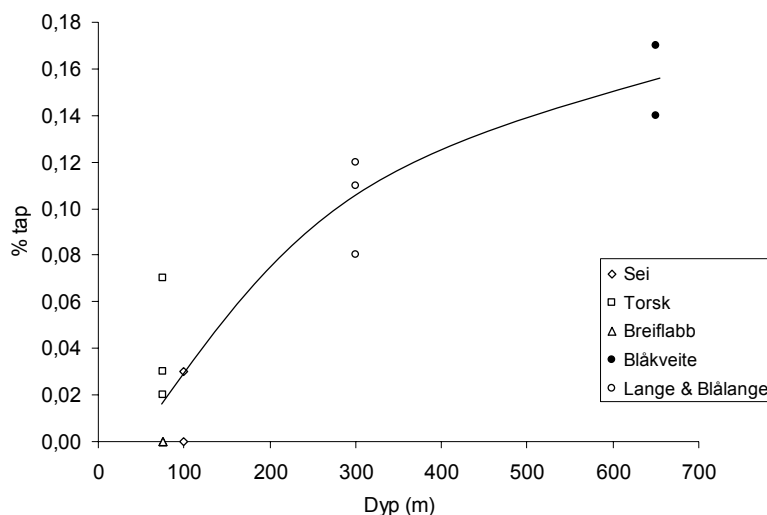
### 2.1 Bakgrunn

Fiske med garn har de senere årene fått negativ fokus ut fra at garn mistes og blir stående igjen i sjøen og fiske i mange år. Dette fenomenet kalles ofte «spøkelsesfiske» («ghost-fishing») og innebærer således både en skjult beskatning på fiskeressursene og en forsøpling av det marine miljøet. Materialer som benyttes i dagens garn er av ulike kunstfiberstoff, og dermed av en slik beskaffenhet at det ikke brytes ned (råtner) i sjøen. Tapte garn kan derfor bli stående å «fiske» i mange år, særlig på større havdyp hvor begroingsprosessen er langsom.

Garntap er selvsagt noe alle fiskere forsøker å unngå, da det innebærer at man mister verdifull fangst samtidig som man påføres ekstra økonomiske omkostninger ved å erstatte tapt garnbruk med nye garn.

Havforskningsinstituttet v/Fangstavdelingen var i perioden 1999 til 2002 involvert i et EU prosjekt, (Fantared 2), som hadde til formål å registrere omfanget av garntap i de europeiske fiskeriene. I prosjektet arbeidet man også med å finne ut hvilke konsekvenser tapte garn har for miljø og fisk. Videre ble det arbeidet med å finne tiltak for å begrense eventuelle skadevirkninger. Intervju av fiskere i 1999 og 2000 viste at andelen av mistede garn er forholdsvis liten i de fleste norske garnfiskeriene. Risikoen for å miste garn er størst i fisket etter lange og brosme og i fisket etter blåkveite (Figur 1). Disse fiskeriene foregår i kontinentalskråningene på dyp fra 200 til 800 meter. Der er også en del problem med tap av garn i torskefisket i kanten vest om Vesterålen, Andøya og Senja.

Resultat fra Fantared 2 prosjektet viste at risikoen for å miste garn øker med økende dyp. Det samme gjør skadevirkningene av tapte garn. Garn som blir mistet på dypt vann fanger fisk i opptil flere år, mens de som står grunt (0-200 m) slutter å fange fisk etter noen måneder.



Figur 1. Tap av garn (% av totalt utsatte garn) for ulike garnfiskeri i Norge. Hvert punkt representerer gjennomsnittlig tap pr. fiskeri pr. år for årene 1998 til 2000.

Årsakene til at garn blir mistet er mange.  
De viktigste er:

- 1) Brukskollisjon med trål, snurrevad og line
- 2) Garna sitter fast i bunnen og man sliter av ender eller garn
- 3) Andre fartøy kutter ender med propell eller bulb baug
- 4) Sterk strøm
- 5) Konflikt med seismikk fartøy
- 6) For dårlig bruddstyrke på redskap

Siden 1980 har Fiskeridirektoratet gjennomført årlige oppryddingstokt langs norskekysten for å renske opp tapte fiskeredskaper (garn, liner og trål) fra fiskeflåten. Denne virksomheten finansieres over Ordningen for fiskeforsøk og veiledning som er en del av Fiskeriavtalen mellom Norges Fiskarlag og norske myndigheter. Områdene som det ryddes i velges ut gjennom en dialog mellom sentrale og regionale fiskerimyndigheter og de regionale medlemslagene i Norges Fiskarlag. Utvelgelsen av områder er basert på opplysninger fra fiskere om garntap.

I perioden 1980 til 1989 forgikk garnopprensningene i regi av Fiskeridirektoratets kontorer i Troms og Finnmark. Fra og med 1990 ble det brukt en innleid tråler. I perioden 1983 til 2002 ble det soknet opp 8636 garn (Tabell 1).

Tabell 1. Antall garn soknet opp under Fiskeridirektoratets garnopprensningstokt i perioden 1983 – 2002. (0 = ingen sokning i dette området)

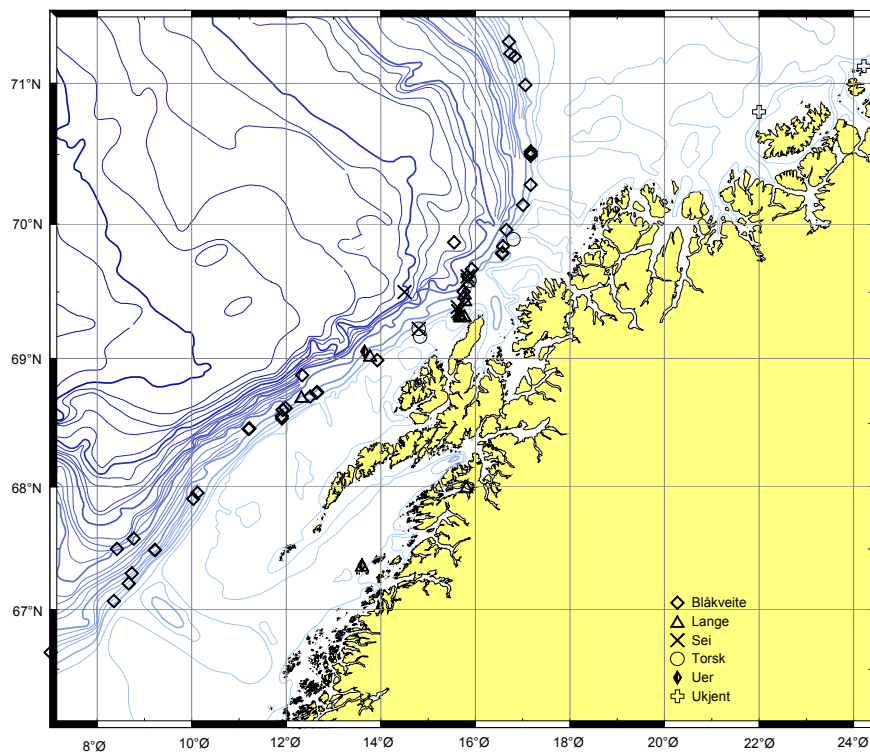
Årstall	Nordland,		Totalt
	Troms og Finnmark	Møre og Romsdal	
2002	731	0	731
2001	141	56	197
2000			383
1999	308	93	401
1998	358	240	598
1997	487	185	672
1996	543	0	543
1995	305	396	701
1994	149	510	659
1993	503	130	633
1992	731	449	1180
1991	198	119	317
1990	0	273	273
1989	168	0	168
1988	153	0	153
1987	106	0	106
1986	438	0	438
1985	280	0	280
1984	401	0	401
1983	225	0	225
Sum	6225	2451	8676

I tillegg ble det tatt opp betydelige mengder anker, dregger, trålwire, line, snurrevadlin og trållin. Det er stor variasjon på hvor mye garn man får opp fra år til år. Dette kan skyldes

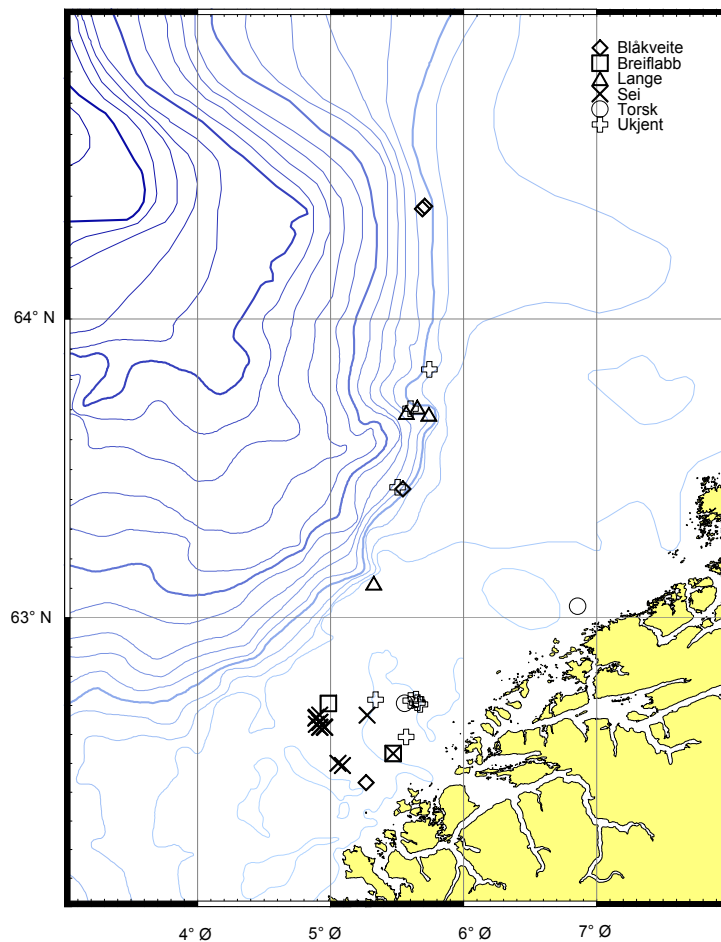


værførhold under sokning og hvor mye informasjon man har fått fra fiskerne på forhånd. De områdene der det er tatt opp mest garn er Mulegga, Røstbanken, Stordjupta, Kjerringbergryggen, Bleiksdjupet og Storegga. Det er tatt opp mest garn i Nord-Norge. Figur 2 og 3 viser posisjonen på de garnsetningene som ble rapportert mistet i perioden 1999 til 2002. I 2002 ble det registrert ca 11 tonn fisk i garna som ble tatt opp. Det var for det meste blåkveite, men også noe uer og lange. Mellom 30 og 40% av fisken var fersk. I 2001 ble det tatt opp 5600 kg fisk hovedsakelig blåkveite.

Det eksisterer allerede en del forskrifter som både direkte og indirekte har som mål å redusere garntap, samt ivareta kvaliteten.



Figur 2. Posisjoner på innrapporterte tapte garn utenfor Nord-Norge i perioden 1999 -2002



Figur 3. Posisjoner på innrapporterte tapte garn utenfor Sør-Norge i perioden 1999 -2002.

## 2.2 Rapportering av tapte garn

Det er viktig at fiskerne rapporterer tap av garn og at de kan gjøre dette uten å føle ubehag. I den forbindelse er det grunn til å påpeke at det ikke er kriminelt å miste garn. For å kunne vite omfanget av tapte garn er man avhengig av at de som mister garn rapporterer dette. Det er kun i fisket etter lange, blålange og blåkveite mellom 62°N og 65°N at fiskerne er pliktige til å melde fra til bruksvakt eller Fiskeridirektoratet om tap av garn. Det har i flere år blitt samlet inn informasjon om tapte garn gjennom fiskarlagsystemet og Fiskeridirektoratets regionkontorer. I tillegg har Fiskeridirektoratet siden 2000 organisert innsamling av informasjon i form av undersøkelser der en person har reist rundt og intervjuet garnfiskere. Et helt nytt tiltak er at Fiskeridirektoratet har sendt ut klistremerker som skal plasseres om bord i fartøy og på steder der fiskere ferdes. Merket gir opplysninger om hvem man skal rapportere til. Dette tiltaket anser utvalget å være svært positivt. Utvalget ønsker også at det blir innført påbud om at alle som mister garn, plikter å melde dette til fiskerimyndighetene.

## 2.3 Garnopprensning

Arbeidsgruppen viser til at det over flere år har vært avsatt midler over de årlige fiskeriattaler mellom Staten og Norges Fiskarlag til garnopprensning. Dette har vært til stor hjelp i arbeidet med å redusere skadevirkningene av tapte garn. Arbeidsgruppen vil anmode myndighetene om å stille nødvendige midler til disposisjon slik at dette arbeidet kan videreføres. Det er også nødvendig å utvide aktiviteten med 1-2 uker for å være sikret at man får dekket de viktigste områdene hvert år. Man bør i tillegg utvide toktet i tid, slik at det dekker alle de viktige områdene både i Nord- og Sør-Norge hvert år, noe som krever økte bevilgninger.

Opprensningstoktet bør i tillegg komme i gang tidligere, helst ca 20 juli da værforholdene på slutten av toktet enkelte år hindrer effektiv sokning.

#### **2.4 Biologisk nedbrytbare garn**

Nedbrytbar tråd i garn ble diskutert. Det har tidligere vært gjort forsøk i Norge med å benytte biologisk nedbrytbare materialer i fiskegarn. Forsøket ble gjennomført av Frøystad Fiskevegn på oppdrag fra fangstseksjonen ved Havforskningsinstituttet. Det ble gjort forsøk med å bruke biologisk nedbrytbar tråd til å feste telnene til garnbussen. Man fant at tråden var uegnet til formålet; den var for svak og kunne ikke brukes i symaskin. I tillegg fliset den seg lett opp. Forsøket ble derfor mislykket. Et problem som kan oppstå dersom man lager system der flytetauet løsner, er at dersom det flyter opp til overflaten vil det være til fare for skipstrafikk og for andre organismer (fugl, sel etc.). Utvalget har vurdert dette og vil på grunn av den fare dette kan representere ikke anbefale en slik løsning.

#### **2.5 Redskapskonflikter**

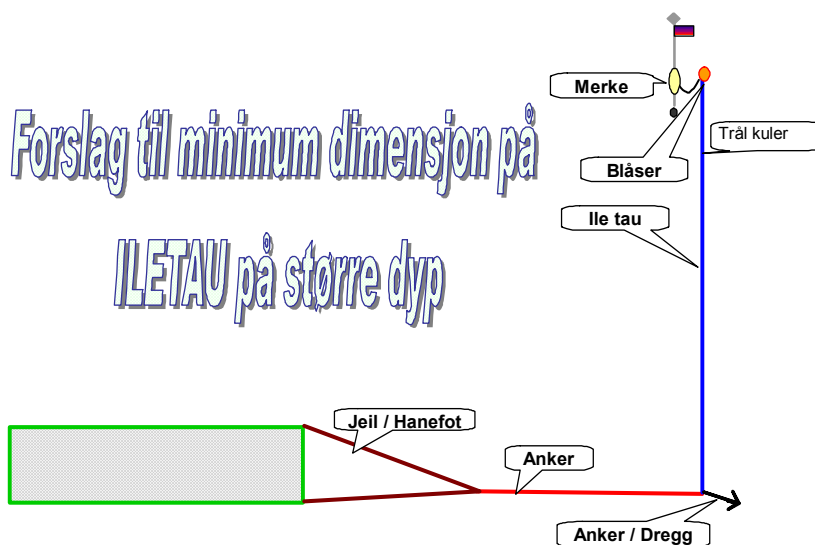
Det ble slått fast at mye av garntapene skyldes redskapskonflikter med trål. Utvalget var enige om at det må stilles mye strengere krav til aktsomhet fra trålerne. Kommunikasjonen må også forbedres. Kystvakten og bruksvakten må styrkes. Utvalget var også enige om at bruksvakten fungerer bedre i nord enn i sør, men den må styrkes i alle områder. Utvalget viste til at i følge reguleringsbestemmelsene skal trål og snurrevad holde seg 1 nautisk mil unna faststående redskap. Håndheving av denne regelen bør skjerpes.

#### **2.6 Konflikt med handels og seismikkfartøy**

En annen viktig årsak til at det blir mistet garn langs norskekysten er at iler blir avslitt av andre fartøy og særlig handelsfartøy. Utvalget er enig i forslaget fra Regjeringen om å utvide norsk territorial grense fra 4 nautiske mil fra grunnlinjen, til 12 nautiske mil. For enkelte områder kan det da iverksettes tiltak for å redusere noe av de garntap som følger av vanlig skipstrafikk. Utvalget mener at det i tillegg bør vurderes opprettet et trafikkseparasjon system langs Norges kyst slik at man kan lede handelsfartøy utenom viktige garnfelt.

#### **2.7 Krav til redskap og fartøy**

Ved fiske på dypt vann utsettes både redskap og fartøy for større belastninger enn i tradisjonelt fiske etter torsk og sei. Utvalget foreslår at det bør innføres minimumsstandarder for bruddstyrke for fiskeredskap, som skal brukes i fiske på dypt vann langs eggakanten. (Figur 4). Utvalget vil videre foreslå at fartøy bør framvises med redskap før de får tillatelse til å delta i blåkveitefisket.



	Egenvekt	150 -300 fav. DYBDE		+300 fav. DYBDE	
		Danline	Bruddstyrke	Danline	Bruddstyrke
<b>Jeil / Hanefot</b>	0,92	16 mm	4 500 kg	16 mm	4 500 kg
Anker tau	0,92	20 mm	6 600 kg	24 mm	9 000 kg
Ile tau					
Frå anker 30fv.	0,92	20 mm	6 600 kg	22 mm	8 000 kg
Midt område	0,92	16 mm	4 500 kg	18 mm	5 500 kg
Opp mot blåse	*1,14	14 mm	3 500 kg	16 mm	4 500 kg

\*Polyester/Danline mix, ev Nylon. Minimum 60 fav.

	Egenvekt	Båter opptil 21 meter		Båter + 21 meter	
		Danline	Bruddstyrke	Danline	Bruddstyrke
<b>Jeil / Hanefot</b>	0,92	16 mm	4 500 kg	16 mm	4 500 kg
Anker tau	0,92	20 mm	6 600 kg	24 mm	9 000 kg
Ile tau					
Frå anker 30fv.	0,92	20 mm	6 600 kg	22 mm	8 000 kg
Midt område	0,92	16 mm	4 500 kg	18 mm	5 500 kg
Opp mot blåse	*1,14	14 mm	3 500 kg	16 mm	4 500 kg
Anker / dregg			70 kg		80 kg
Trålkuler m/samlet oppdrift			25 kg		25 kg

\*Polyester/Danline mix, ev Nylon. Minimum 60 fav.

Iletau må være 2 x dybde

Garn fellig;	Bruddlast
Oppe	2,5 tonn
Nede	2,5 tonn

Figur 4. Forslag til dimensjoner på tauverk for fiske på dypt vann. (150 – 300 fv og 300 fv og dypere) Forslaget gir anledning for fartøy under 21 meter å bruke noe mindre dimensjoner i fiske dypere enn 300 fv enn fartøy over 21 meter. Grunnen til dette er at et stort fartøy kan påføre redskapen mer krefter enn et lite fartøy.

## 2.8 Ny teknologi

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) har i sin handlingsplan for 2002 avsatt 1.0 mill. kroner med sikte på tiltak som kan redusere tap av garn. Pengene er kanalisert gjennom "Ordringen med fiskeforsøk og veiledningstjeneste" til Fiskeridirektoratet ved Kontoret for fiskeforsøk og veiledning. Med basis i denne bevilgningen vil Fiskeridirektoratet intensivere arbeidet med å søke løsninger som kan avhjelpe problemene rundt tap av garn. Det er utarbeidet en rapport som skal danne grunnlag for videre arbeid. (Hareide 2002). Utvalget er meget positivt til dette arbeidet.

## **2.9. Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering**

- 1) Pliktig innmelding av tapte garn bør innføres i alle garnfiskeri
- 2) Alle fartøy som mister garn skal ha plikt til å sokne etter dem. Dersom man blir forhindret av dårlig vær eller at det trangt om plass på feltet så er man pliktig til å gå tilbake til feltet og sokne når forholdene bedrer seg.
- 3) Utvalget viser til at det over flere år har vært avsatt midler over de årlige fiskeriavtaler mellom Staten og Norges Fiskarlag til garnopprensning. Dette har vært til uvurderlig betydning i arbeidet med å redusere skadevirkningene av tapte garn. Utvalget vil anmode myndighetene om å stille nødvendige midler til disposisjon slik at dette arbeidet kan videreføres. Det er også nødvendig å utvide aktiviteten med 1-2 uker for å være sikret at man får dekket de viktigste områdene hvert år.
- 4) Utvalget mener at det er viktig at alle fiskerne merker garna sine. Dette vil gjøre det lettere å finne ut hvilke garn som blir soknet opp i de årlige garnopprensningene.
- 5) Utvalget var enige om at det må stilles mye strengere krav til aktsomhet fra trålerne. Kommunikasjonen må også forbedres.
- 6) Kystvakten og bruksvakten må styrkes og ikke skjæres ned.
- 7) Utvalget støtter Regjeringas forslag om å utvide norsk territorial grense fra 4 nautiske mil fra grunnlinjen, til 12 nautiske mil. Myndighetene bør vurdere å opprette et trafikkseparasjon system langs Norges kyst slik at man kan lede handelsfartøy utenom viktige garnfelt.
- 8) Utvalget anbefaler at det innføres minimumsstandarder for bruddstyrke på fiskeredskap for fiske på dypt vann.(dypere enn 200 meter)
- 9) Utvalget foreslår at fartøy som deltar i blåkveitefisket bør framvises med bruk før de får tillatelse til å delta i dette fisket.
- 10) Utvalget er meget positivt til at det arbeides med å utvikle nye teknologi for å lokalisere tapte garn.
- 11) Utvalget kan ikke se at dagens teknologi innen biologisk nedbrytbare materialer kan benyttes til å redusere problemene med tapte garn. Utvalget vil peke på de potensielle farer løst lin kan medføre.

## **3. VURDERING AV REGELVERKET FOR GARNBEGRENSNINGER I FISKE ETTER TORSK.**

### **3.1 Bakgrunn**

I det norske regelverket er det i dag fastsatt begrensninger i garmengde pr. fartøy/mannskap i fisket etter torsk (jfr. forskrift fastsatt 22.12.89 om regulering av garnfiske etter torsk, hyse og sei). Videre er det i samme forskrift fastsatt krav om at garn som står i sjøen skal røktes daglig. I fiske etter breiflabb med garn er det fastsatt krav om at garn som står i sjøen minst

skal røktes hver tredje dag (jfr. forskrift fastsatt 1.12.02 om regulering av garnfisket etter breiflabb).

”Grensedragningsutvalget” gikk i sin delinnstilling II inn for at gjeldende bestemmelser om garnbegrensninger oppheves. Landsstyret i Norges Fiskarlag har sluttet seg til dette forslaget. Jfr landstyrevedtak 55/01.

”Forskrift om regulering av garnfiske etter torsk, hyse og sei fastsatt 22.12.89 J-108/02,” omhandler utøvelse av fiske. Den gir påbud om mellom annet daglig røktning (§ 2), og garnbegrensning (§ 4) for fiske etter torsk.

Maksimum antall garn pr båt i følge denne forskriften skal være som i tabell 2.

Tabell 2. Maksimum antall garn i fiske etter torsk jfr. forskrift **J-108/02 (§ 4)**

Fartøy lengde (m)	Antall garn	Ekstra garn pr mann
0-9,0	20	20
9,0-11,9	40	18
12,0-14,9	60	16
15,0-17,9	80	14
18,0-27,5	100	12
Over 27,5	120	10

I intervjuundersøkelsene som ble gjort i Fantared 2 prosjektet ble det samlet inn informasjon om garnmengde i ulike fiskeri. Resultatene viste at det ble brukt betydelig mer garn enn det som er lovlig. Som eksempel kan nevnes at fartøy på 10 meter bruker gjennomsnittlig 110 garn i torskefisket. For å kunne drive lovlig etter dagens regler må fartøyet ha et mannskap på 4 personer.

### **3.2 Utvalgets vurderinger**

Utvalget mener at de garnmengdene som er brukt i torskefisket, og det som er tillatt i følge regelverket, ikke står i forhold til hverandre. Grunnen til dette er at det har skjedd en betydelig effektivisering i garnfisket. Dette skyldes blant annet utvikling av greieapparat flytetau og blytau. Disse nyvinningene reduserer både arbeidet med å greie garna og tiden som benyttes, betydelig. Videre har de aller fleste fartøy nå GPS og plotter. Dermed bruker man minimal tid til å lete etter bøylene.

En annen viktig grunn til at mesteparten av garnflåten bruker mer garn enn det som er lovlig er at regelen ikke har blitt håndhevet siden iverksettelsen i 1989. Utvalget var av den oppfatning at reglene bør nærmere utredes før man endrer håndhevingspraksisen.

Utvalget hadde en grundig diskusjon om garnbegrensning og om det er behov for denne reguleringsformen. Hovedargumentet for å beholde begrensningen er at det til tider er for dårlig kvalitet på garnfisk, noe som bl. a. kan skyldes at fiskerne bruker for mange garn i sjøen samtidig og derfor ikke har mulighet til å røyke dem daglig. For å bøte på kvalitetsproblemet har Råfisklaget innført prisreduksjon på fisk av dårlig kvalitet. Utvalget er enig i at dette tiltaket gir fiskerne et incitament til å opptre mer ansvarlig og ikke bruke for mange garn. På den annen side kan tiltaket også føre til at en del fisk vil bli dumpet isteden for at den blir levert med redusert pris.

Utvalget mener også at dersom garnbegrensingene blir opprettholdt, må dette være i samsvar med det som er vanlig å hale pr dag innen de respektive fiskeri og flåtegrupper. Utvalget vil imidlertid understreke at det ikke gir lønnsomhet å drive med de garnmengder som det er tillatt å drive med i følge gjeldende regelverk. Gruppen er enig om at det må tas hensyn til både kvalitet og økonomi dersom det skal settes nye tall for garnbegrensinger. Etter utvalgets mening er det mulig å oppfylle begge disse hensyn.

Utvalget har også diskutert hvordan slike begrensinger skal utformes og eventuelt håndheves. Det ble hevdet at garnbegrensinger går ut over den flinke fiskeren, og de fartøyene som er spesialutrustet for garnfiske. Disse får ikke utnytte sitt potensial. Det er også slik at en del fartøy ligger ute i flere dager og kan dermed røkte mange flere garn enn de som går inn til land hver dag.

Tabell 3 Forslag til nye garnbegrensingsregler

Fartøy lengde (m)	Antall garn	Ekstra garn pr mann
0-9,0	40	30
9,0-11,9	80	30
12,0-14,9	120	30
15,0-17,9	160	30
18,0-20,9	200	30
21,0-23,9	220	30
24,0-27,9	240	30
Over 28,0	240	30

*\*Ingen fartøy kan bruke mer enn maksimalt 420 garn.*

Utvalget var enige om at håndheving og kontroll av regelverket er meget vanskelig. Fiskeridirektoratet ønsket at ved kontroll gis opplysninger om posisjoner på alle garnsetninger.

Gruppens medlemmer var enige om prinsippet om at garna må bringes til lands før dårlig vær. Men det ble påpekt at det kan være unødig press på fiskerne dersom de må ta med alle garn til lands. Det kan være situasjoner da man faktisk blir hindret av været før man får opp garna. Får man uventet mye fisk kan man få problemer osv. For stivbente regler kan føre til at fiskerne må ta risiko for båt og mannskap for å kunne etterleve regelverket. Det ble diskutert om det kan være en god regel at hvert enkelt fartøy ikke har anledning til å bruke mer garn enn det kan ta med inn til land på en tur.

Til tross for at garnbegrensinger er vanskelig å håndheve gikk gruppen inn for at systemet med garnbegrensing opprettholdes, men med garnmengder som samsvarer med dagens teknologi. Formålet med garnbegrensingen skal være at den hindrer at enkeltfartøyer bruker et høyere antall garn enn det som fartøy kan røkte pr. dag og samtidig ivareta kvaliteten på fisken. Utvalget foreslår på denne bakgrunn at tillatt garnmengde i torskefisket skal være som i tabell 3, men ingen fartøy skal ha lov til å bruke mer enn maksimalt 420 garn. Det må her

påpekes at utvalget har gått inn for å endre lengde-trinnene i differensieringen og økt denne med to trinn sammenlignet med gjeldende regel (Tabell 2).

Utvalget var av den oppfatning at det i enkelte områder til visse perioder kan oppstå situasjoner med stor tilgjengelighet av fisk, noe som kan føre til redusert kvalitet, brukskollisjoner m.m. I slike situasjoner bør Fiskeridirektoratet ha anledning til å foreta midlertidige geografiske begrensninger i garnmengden pr fartøy for å sikre kvalitet og hindre utkast.

Utvalget mener at daglig røkting og god behandling av fangsten om bord er de faktorer som er avgjørende for kvaliteten på garnfisk.

### **3.3 Gruppens konklusjoner / tilråding – oppsummering**

- 1) Systemet med garnbegrensning opprettholdes men med garnmengder som samsvarer med dagens teknologi. Formålet med garnbegrensningen skal være at den hindrer at enkeltfartøyer bruker et urimelig høyt antall garn. Utvalget foreslår at tillatt garnmengde i torskefisket skal være som i tabell 3.
- 2) Utvalget er også av den oppfatning at det i enkelte områder til visse perioder kan oppstå situasjoner med stor tilgjengelighet av fisk, noe som kan føre til redusert kvalitet, brukskollisjoner m.m. I slike situasjoner bør Fiskeridirektoratet ha anledning til å foreta midlertidige geografiske begrensninger i garnmengden pr fartøy for å sikre kvalitet og hindre utkast.
- 3) Utvalget ønsker å opprettholde regelen om daglig røkting. Utvalget mener at det må stilles krav om at fiskerne tar garna med til land når man vet at man ikke kan dra garna neste dag, enten på grunn av dårlige værmeldinger eller at man ønsker en fridag .
- 4) Ingen fartøy skal ha anledning til å bruke flere garn enn det som kan tas med inn til land i ett sjøvær.



## 4. VURDERING AV REGELVERKET FOR GARNFISKE I STOREGGA OG NYEGGA OG RÅD OM ENDRINGER I REGELVERK.

### 4.1 Bakgrunn

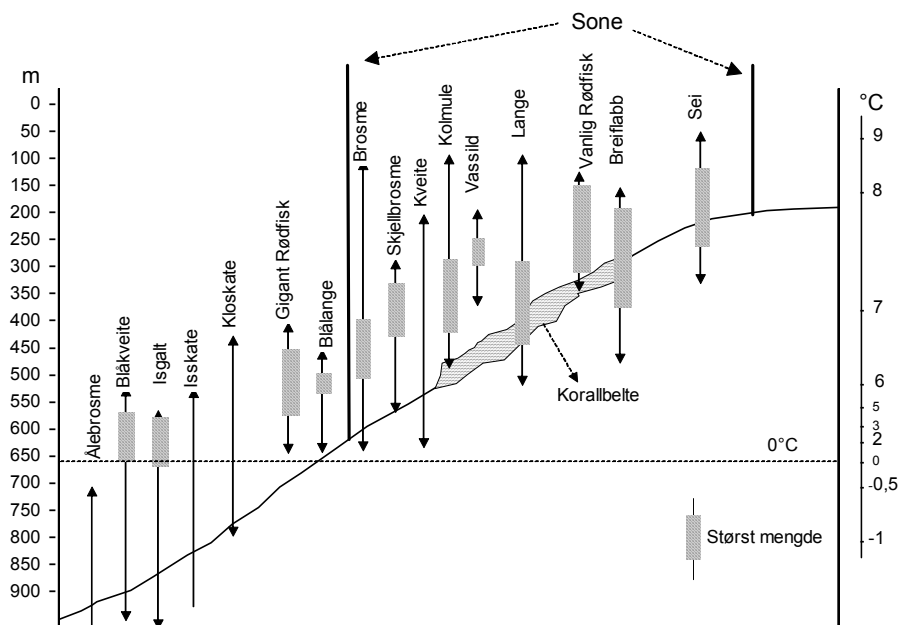
I forskrift av 23.11.1993 om regulering av garnfiske i Storegga og Nyegga etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke (lokal regulering for Møre og Romsdal) er det fastsatt bestemmelser om

- garnmengder pr. båt og mannskap,
- krav om røkting,
- krav om søk etter tapte garn,
- meldeplikt til Bruksvakten om tapte garn og funn av tapte garn,
- krav om egen merking av redskap/fløyt i dette området
- spesielle regler om meldeplikt ved setting og trekking av garn i området.

Det omfattende regelverket for garnfiske i dette området er i hovedsak begrunnet ut fra faren for redskapskollisjoner med andre redskapsgrupper (trål og line), kvalitetsaspektet på fisken, samt forebygging av tap av garn.

### Dybdeutbredelse

Den vertikale utbredelsen av fiskeartene i kontinentalskråningen i Storegga er i stor grad bestemt av temperaturforholdene. Det kalde bunnvannet i Norskehavet som ligger under Golfstrømmen på 550 m og dypere hindrer tempererte arter som brosme (*Brosme brosme*), blålange (*Molva dypterygia*), lange (*Molva molva*), skjellbrosme (*Phycis blennoides*) og uer (*Sebastes marinus*) å gå dypere enn 600 meter.



Figur 4. Dybdeutbredelse av de viktigste fiskeartene i Storegga. Venstre y akse viser dyp og høyre y akse viser temperatur. De to loddrette strekene i figuren viser østre og vestre grense av ”garnsonen”

Dypere enn 650 meter finner man kun arktiske arter som kan leve i temperaturer lavere enn 2° C slik som blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*), isgalt (*Macrourus berglax*), isskate (*Raja hyperborea*) og ulike arter av ålebrosmer (*Zoridae spp.*)

Blåkveite, isgalt og isskate har størst konsentrasjon mellom 550 meter og 670 meter i temperaturer mellom 3° og 0° C. Ålebrosmene lever i vann mellom 0,5° og -1,5° C, altså dypere enn 650 meter.

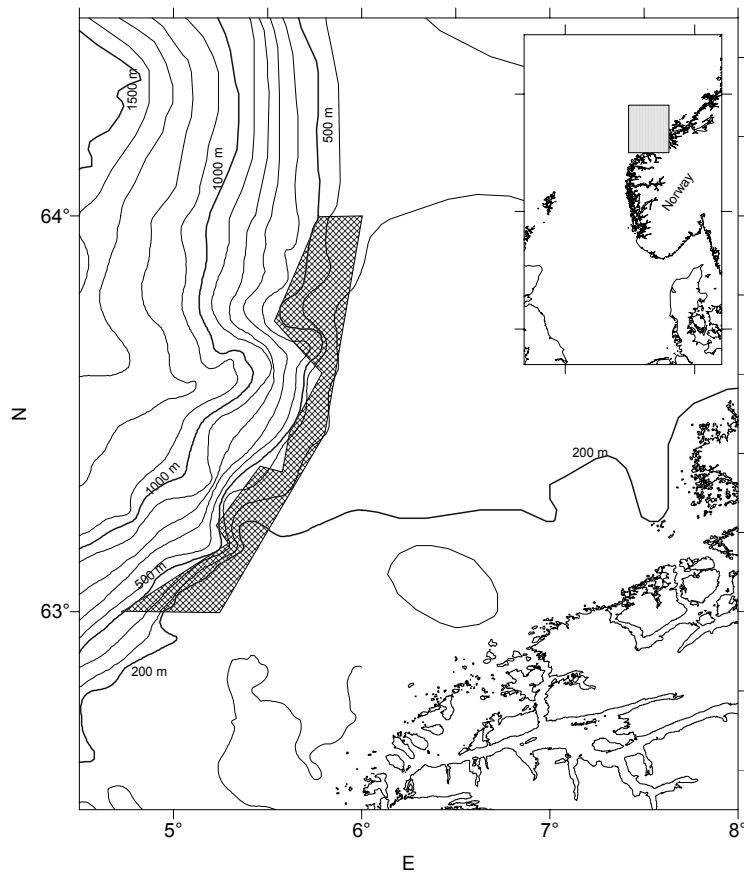
### **Bestandsutvikling**

Fangst per enhet fangststunnsats for lange og brosme har gått betydelig nedover de siste 30 årene. For linefiske er fangst pr 1000 krok mindre enn 25% av hva den var i begynnelsen av 70 årene. Denne nedgangen har man sett på alle felt der dette fisket blir drevet. Så også i Storegga. Den mest dramatiske nedgangen har man fått for blålange. Da fisket startet i 1980 var fangstene i gjennomsnitt ca 30 til 40 tonn pr uke. I følge fiskeskippere får man nå ikke mer en 2-5 tonn blålange pr sesong. Det ser ut som den har blitt utsatt for en betydelig overbeskatning. Storegga er det eneste kjente gytefelt for blålange i norske farvann. Erfaringer fra Færøyene og Island viser at blålange er meget sårbar for beskatning på gytefelt.

### **Fiskeriaktivitet**

I selve Storegga foregår det fiske med line og garn. Trålfisket blir drevet oppe på kontinentalsokkelen og et stykke nedover i kontinentalskråningen.

De viktigste fiskeartene er lange, uer, brosme og blålange. Fisket etter disse artene foregår fra eggakanten og ned til 550 meter. For å hindre brukskollisjoner mellom redskapsgruppene har det blitt etablert en sone der det ikke er lov å fiske med garn mellom 1. september og 1. mai (Figur 5). I denne perioden blir det drevet en del linefiske. Garnfisket blir drevet i perioden 1. mai til midt i juli. De mest aktive fiskeperiodene er Januar – Mai (line) og Mai – Juli (garn).



Figur 5. Området i Storegga som er stengt for garnfiske mellom 1. september og 30 april.

Dypere enn 600 meter blir det kun drevet fiske etter blåkveite. Dette fisket er åpent bare mellom 10. juni og 10 juli, og bare for line og garnfartøy under 28 meter. I praksis betyr det at det ikke skal forekomme noen form for fiskeaktivitet dypere enn 600 meter i perioden fra 10 juli til 10.juni. Det er en kjent sak at enkelte garnfartøy fisker inne i sonen i den perioden den skal være stengt. Dette gjøres ved at bøyene blir forankret utenfor sonen, og ved hjelp av ekstra iler legger man garna inne i sonen. Dette skjer hovedsakelig fra den vestre siden av sonen. Dette er naturligvis ulovlig og fører til at de fartøyene som driver med dette skaffer seg en fordel framfor de andre. I tillegg er denne praksisen ekstra uheldig for blålange, da den befinner seg i vestre del av sonen. (Fig 4)

I Storegga har det videre utviklet seg en praksis med at hvert fartøy har faste fiskeplasser. Disse plassene beholder de fra år til år. Flere av de som fisker i området mener at dette er uheldig og at det ikke skal være slik. Det er også en kjent sak at enkelte fartøy okkuperer forholdsvis store områder ved at de bruker mange flere setninger enn det som er lovlig.

En annen uheldig praksis som har utviklet seg er at fartøy som ikke har kvote på blåkveite eller har fisket opp kvoten sin, har en setning stående på 550 meter til 600 meter for å fiske blåkveite som bifangst. Dette fører til ekstra beskatning på blåkveite, men det som er mer alvorlig er at det blir fanget blålange som ideelt sett skulle ha vært ubeskattet.

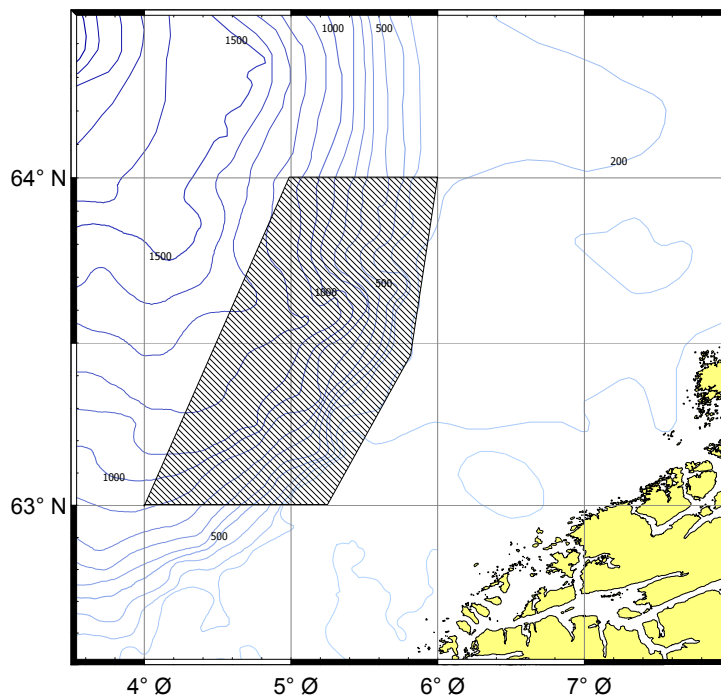
## 4.2 Hvilke arter og områder reguleringene skal gjelde for. (J-88-2002 Forskrift om endring av forskrift om regulering av garnfiske på Storegga og Nyegga etter blåveite, blålange, hvitlange, uer og ulke)

Utvalget diskuterte hvilke fiskeri og område dette regelverket skal gjelde for. Man kom fram til at det er litt misvisende at det står ulke i overskriften da denne arten er kun en mindre bifangst i "eggafisken" og at det finnes eget regelverk for ulke (breiflabb) fiske. Man diskuterte også om regelverket skal gjelde alt "eggafiske" nord om 62°N. Utvalget tilrår at regelverket også bør gjelde nord for 65°N.

## 4.3 Garnsonen i Storegga

Som beskrevet i kapittel 4.1, er det forbud mot fiske med garn i ett bestemt område i Storegga (Figur 5). Grunngeving for denne sonen er at man ønsker å skille garn,- line- og trålfiske. Gruppen finner ikke at denne sonen bør oppheves da det fremdeles er stor fare for brukskollisjoner i dette området. Utvalget diskuterte også å flytte vestlig grense ut til 1000 m dyp. Grunnen til forslaget er at det blir satt garn inn i sonen fra vestlig side ved hjelp av en lang ile mellom dregg og garn. Denne praksisen er uønskelig da den både fører til ekstra beskatning av blålange og at de som driver med denne omgåelsen av regelverket tilegner seg ressurser på bekostning av andre fiskere. Videre får de som har satt garn inn i sonen før åpningsdatoen en fordel i og med at de har okkupert de beste fiskeplassene. Utvalget foreslår følgende koordinater for den utvidede sonen i Storegga (Figur 6).

- a) 63° 00,0N 004° 00,0 Ø
- b) 64° 00,0N 005° 00,0 Ø
- c) 64° 00,0N 006° 00,0 Ø
- d) 63° 27,0N 005° 48,0 Ø
- e) 63° 00,0N 005° 15,0 Ø



Figur 6. Utvalgets forslag om nye grenser for området i Storegga som skal være stengt for garnfiske mellom 1. september og 30 april.

#### **4.4 Garnbegrensing**

Det er ingen garnbegrensing for fiske etter lange, uer og blåkveite. Men innenfor garnsonen i Storegga er det i dag ikke lovlig å bruke mer enn 10 setninger a 25 garn. Vanlig praksis er å bruke 15 til 20 setninger og enkelte bruker hele 30 setninger. I blåkveitefisket blir det brukt gjennomsnittlig 6,5 setning a 30 garn. I den perioden blåkveitefisket er åpent blir det drevet kombinasjon mellom de to fiskeriene. Fartøyene har både blåkveitegarn og langegarn ute samtidig. Total garnmengde er da 20 – 35 setninger a 30 garn. (Informasjonen bygger på intervju med 8 fartøy i 1999 og 2000 (Fantred2 prosjektet))

Utvalget er av den oppfatning at i dette området bør man opprettholde prinsippet om garnbegrensing. Grunngivningen for dette er at det har vist seg at enkelte fartøy har drevet fiske med urimelig mange garn (opptil 900).

Utvalget foreslår at det blir tillatt til å bruke maksimalt 18 setninger a 25 garn pr fartøy innefor sonen. (Totalt 450 garn)

#### **4.5 Ståtid/Røkting**

I regelverket er det fastsatt at garna skal hales hvert annet døgn, både i blåkveitefisket og i lange fisket. I følge resultat fra Fantared II prosjektet er gjennomsnittlig ståtid i langefisket 53 timer. (2,2 døgn). I blåkveitefisket blir garna halt etter 107 timer (4,5 døgn).

Utvalget mente at man skal opprettholde krav om maks to døgn ståtid. Gruppen mente at det er meget viktig at bestemmelsene om røkting blir etterfulgt og håndhevet.

#### **4.6 Rapportering**

I følge gjeldende forskrift skal hver garnlenke tydelig merkes med eget nummer fra 1 og opp til det høyeste antall setninger fartøyet benytter. Setting og trekking skal meldes med nummer og posisjon, og skal på forlangende klareres av Bruksvakten/Kystvakten. Utvalget finner ikke noen grunn til å endre på denne regelen. Begrunnelsen for dette er at denne regelen vil gjøre det enklere for Kystvakten å kontrollere garnmengde og røkting.

#### **4.7 Kontroll og håndhevelse**

Utvalget er innforstått med at det er meget tidkrevende for Kystvakten å kontrollere garnmengde. I Canada har man utviklet et system der fiskerne får utdelt et visst antall nummererte merker som skal festes på garna. Det er ikke lov å bruke umerkede garn. Dersom man mister garn, og dermed også merker, må man rapportere tapet før man får nye merker. Dette systemet vil lette arbeidet for kystvakten, da man ved å ta stikkprøver kan sjekke om fartøyene bruker umerkede garn og dermed nødvendigvis flere garn enn man har lov til å bruke. Utvalget ønsket at det blir satt i gang et prøveprosjekt i Storegga for finne ut om et slikt system kan brukes i Norge. Merkesystemet vil også kunne føre til at man får god rapportering av tapte garn.

## 4.8 Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering

- 1) Utvalget anbefaler at regelverket gjøres gjeldende også nord for 65°N
- 2) Utvalget foreslår følgende koordinater for den utvidede sonen i Storegga .
  - a) 63° 00,0N      004° 00,0 Ø
  - b) 64° 00,0N      005° 00,0 Ø
  - c) 64° 00,0N      006° 00,0 Ø
  - d) 63° 27,0N      005° 48,0 Ø
  - e) 63° 00,0N      005° 15,0 Ø
- 3) Utvalget foreslo at det blir lov til å bruke maksimalt 18 setninger a 25 garn pr fartøy innefor sonen. (Totalt 450 garn) Dersom det oppstår stor fiskeriaktivitet med påfølgende fare for tap av garn så må Fiskeridirektoratet ha mulighet til å redusere tillatt garnmengde midlertidig.
- 4) Alle garn skal røktes annen hver dag.
- 5) Reglene for rapportering av garnsetninger inne i garnsonen bør opprettholdes.
- 6) Utvalget mener at et system for merking og nummerering av garn etter Kanadisk mønster bør prøves ut i Storegga.

## 5. SPANSK GARNFISKE ETTER BREIFLABB I EU SONA

### 5.1 Bakgrunn

En gruppe innenfor EU har nylig gått gjennom situasjonen vedrørende tap av garn i EU-farvann, og bl.a. kommet med forslag om en egen lov om plikt til å melde om tap av garn. I rapporten (Fantared 2 rapport under utarbeidelse) vies det spanske breiflabbfisket (britisk-registrerte fartøy) ikke mye plass, men anses allikevel som et av de mest problemfylte fiskeriene mht garntap innenfor EU. Som kjent har en også gående en konflikt mellom norske linefartøy og det spanske garnfisket etter breiflabb i EU-sonen.

Det spanske fisket foregår fra Tampen til Hatton bank og vest for Storbritannia og Irland. Norske linefiskere opplever at de spanske båtene har stående ute 5-7000 garn (målt i norske lengder 25 m). Garna står fra 200 meter og ned i ca 1000 meter. I motsetning til den norske lineflåten setter spanjolene garna sine på langs av kanten. Disse garna blir røktet ca hver 5-7 døgn, men enkelte ganger går det mye lenger tid før garna blir røktet. De største mengdene med bruk finner man ved Rockall. Maskevidden i spanske garn varierer mellom 90 og 140 mm. Dette gjør at garna kan fange arter som lange, blålange torsk og sei.

Det er blitt avholdt et møte i Fiskeridepartementet angående denne saken den 27. september 2000. Det har også blitt gjennomført et møte i Aberdeen der representanter fra Norges Fiskarlag, Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet deltok. Fra britisk side deltok det en rekke representanter fra myndigheter og fiskerinæring. Blant annet en representant fra de spanske rederiene som driver dette fisket. Man ble enige om å forbedre kommunikasjon og utarbeide regler for å få fisket inn i ansvarlige former. Som et resultat av dette møtet foreligger det nå et utkast til retningslinjer for ansvarlig fiske i dette området. Utkastet er for tiden til behandling hos britiske fiskeriorganisasjoner.

I regi av Fantared II ble det gjennomført et seminar i Gatwick i April 2002. Møtet konkluderte med de samme anbefalingene som møtet i Aberdeen. Dersom saken skal føres videre ser det ut til at man må øve påtrykk fra norsk side.

## **5.2 Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering**

- 1) Gruppen er enige om at dette spørsmålet følges opp videre fra norsk side gjennom den bilaterale kvoteavtalen mellom Norge og EU, jfr punkt 22.1 i kvoteprotokollen av 20.12.2002. Her framgår det videre at spørsmålet om tap og opprensning av tapte garn skal drøftes i en felles arbeidsgruppe mellom Norge og EU. Gruppen skal starte sitt arbeid i februar 2003 og avgi rapport innen 30. september 2003.
- 2) Gruppen støtter de tiltak og prosesser som nå er iverksatt omkring garnopprensning og løsninger på redskapskonflikter mellom garn og linefartøy i EU sonen.

## **6. MERKING AV FISKEREDSKAPER**

### **6.1 Bakgrunn**

Når det gjelder krav til merking av fiskeredskaper er disse fastsatt i en egen forskrift, jfr forskrift av 10.10.1989 om merking av fiskeredskaper.

Utvalget har av tidsmessige årsaker ikke hatt mulighet til å gå grundig inn på denne forskriften. Men utvalget finner å kunne påpeke at det i løpet av de siste 10 årene gradvis har blitt dårligere merking av faststående redskap. Særlig den havgående flåten har blitt mindre flinke til å merke garn og linesetning.

### **6.2 Konklusjoner / tilrådinger - oppsummering**

Utvalget mener at gjeldende regelverk bør opprettholdes og at håndhevelsen bør innskjerpes/styrkes.

## 7. REFERANSELISTE

- Anonym 1998. Canadian Code of Conduct for Responsible Fishing Operations. Secretariat of Conduct for Responsible Fishing Operations, 200 Kent St., Stn. 13093, Ottawa, Canada K1A 0E6
- Anonym 2001 The Gillnet: A Controversial gear requires responsible fishermen. Fisheries and Oceans Canada. Fisheries Management Sector. Program Planning & Coordination P.O. Box 5667. St John's NF A1C5X1
- Fiskeridirektoratet (1982-2002) Tokt rapporter fra garnopprensningstokter. Kontoret for fiskeforsøk og veiledning.
- Furevik D.M. (2001) Tapte garn på norskekysten. Havets ressurser 2001. Rapport fra Havforskningsinstituttet 2001.
- Hareide N.R., Garnes G. (2002) Tapte Fiskegarn – Oversikt over problem og mulige løsninger. Rapport skrevet på oppdrag for Fiskeridirektoratet 2002.
- Humborstad O.B., Furevik D.M., Løkkeborg S. and Hareide N.R. (2000) Catches of Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) in ghost fishing gillnets on the Norwegian continental slope. ICES CM 200 /J:08
- Mac Mullen P. (Under utarbeidelse) FANTARED 2 - A study on ghost fishing in Europeanwaters. Prosjektrapport fra EU prosjekt.